

Woord van het Jaar

1. Welk woord stond niet in de top 10?
d. Twitteren.

Dit woord was ruim voor 2010 al in omloop. De andere woorden werden dit jaar voor het eerst gebruikt in kranten en op televisie. Een *gedoogregering* is de regering die Nederland nu heeft: een minderheidsregering die voor besluitvorming op bepaalde beleidsterreinen gesteund wordt door een gedoogpartij. Een *oliewolk* is een oliemassa in het water, en met een *schandaalreffer* wordt een doelpunt bedoeld dat wordt toegewezen terwijl het overduidelijk onverdiend is.

<http://woordvanhetjaar.vandale.nl/>

Dertig jaar Nederlandse Taalunie

2. In hoeveel landen wordt het Nederlands als officiële taal erkend?
b. Zes.

In Europa wordt het Nederlands als officiële taal erkend in Nederland en België. Buiten Europa geniet het een officiële status in Suriname, Curaçao, Aruba en Sint-Maarten. (Die laatste drie zijn sinds kort aparte landen.) Nederlands wordt nog in meer landen gesproken, maar heeft daar geen officiële status.

http://taalunieversum.org/taalunie/jarige_taalunie_brengt_landen_samen_waar_nederlands_te_horen_is/

Sinterklaasgedichten

3. Welk rijmschema volgt dit gedicht?
a. Gekruist rijm.

Een rijmschema is de schematische weergave van de eindrijmen in een gedicht. De eerste rijmklank is a, de tweede b, enz. Op die manier worden de volgende rijmschema's weergegeven:

Gekruist rijm = a b a b; gepaard rijm = a a b b c c;
omarmend rijm = a b b a; slagrijm = a a a a a.

<http://www.poezie-in-beweging.nl/index.htm>

Oh Oh...

4. Welke uitdrukking is geen vaste uitdrukking?
c. 'Haagse hof'.

Het Haagse hof bestaat wel, als gerechtshof, maar niet als vaste uitdrukking voor een gerecht of snoepje, zoals de andere drie. Een *Haags bakkie* is doorgaans een kopje koffie dat maar halfvol is; *Haagse bluf* is een nagerecht van geklopt eiwit en een verwijzing naar de houding die bewoners van Den Haag zouden aannemen: het lijkt heel wat, maar in feite is het grotendeels lucht. Een *Haags hopje* ten slotte is een snoepje met sterke koffiesmaak, vernoemd naar een Haagse meneer Hop.

<http://www.haagseharry.nl/ggboekie.html>

Nederlands over de grens

5. Welk van de onderstaande woorden is niet aan het Nederlands maar aan een andere taal ontleend?
c. Rucksack ('rugzak' in het Engels).

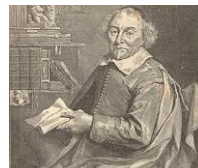
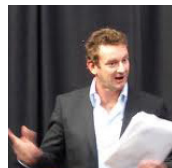
Rucksack komt uit het Duits en is op die manier ook in het Nederlands terechtgekomen. *Frikowtu* betekent 'verkouden' in het Surinaams en komt uit het Nederlands, evenals het Japanse *sukoppu*. Er wordt vaak gezegd dat het Nederlands vooral veel scheepvaarttermen heeft uitgeleend aan andere talen. Volgens Van der Sijs is dit echter sterk overdreven. Wanneer je ook naar talen buiten Europa kijkt, zie je dat het aantal scheepvaarttermen veel lager is.

<http://www.onzetaal.nl/column/uitleenwoorden.php>

Anton Wachter

6. Welke schrijver is dat?
d. Simon Vestdijk.

Vestdijk schreef ongeveer tweehonderd boeken, in uiteenlopende genres. Zijn werk werd veel bekroond. Kluun publiceerde pas na de eeuwwisseling. Multatuli leefde van 1820 tot 1887. Vondel is een zeventiende-eeuwse dichter en toneelschrijver.

<http://www.antonwachterprijs.nl/>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Simon_Vestdijk
<http://www.youtube.com/watch?v=XygeZe2S5fc>

Verwaarloosde woorden

7. Wat betekent het woord 'deemoed'?
b. Nederigheid.

Je zult het woord *deemoed* of *deemoedig* niet meer zo snel in de krant tegenkomen. Maar hoe dat komt? Mensen stoppen om de een of andere reden simpelweg met het gebruiken van sommige woorden, ook al hebben die woorden vaak een betekenisvol leven geleid. Het is niet bekend hoeveel woorden er daadwerkelijk per jaar verdwijnen of hoeveel nieuwe erbij komen.

<http://www.belegenwoorden.nl/>

Sms-taal in Kenia

8. Hoe zou dat komen?
d. Sms is een goedkopere manier van communiceren dan bijvoorbeeld bellen.

Omdat niet iedereen in Kenia een vaste telefoonverbinding heeft, wordt sms op grote schaal ingezet. Al was het alleen maar om iemand een goeie dag te wensen. Sms'en is goedkoper. Overigens is het niet zo dat iedereen met een mobieltje kan sms'en. Daarvoor moet je wel degelijk kunnen lezen en schrijven ('geletterd' zijn).

<http://www.kennislink.nl/publicaties/taalkeuze-bepaalt-intimiteit>
<http://www.kennislink.nl/publicaties/creatief-met-taal-of-het-nieuwe-korterland>

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

studereninleiden.nl

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.